

Kiadóhivatal:

Molnár-féle nyomda r.-t., Kaszinó-bazár épület.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

Hirdetések

legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítóknak,

ha az előfizetési díjat egész évre előre beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ERDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Egyes szám ára 20 fillér.

Marhatenyésztésünk veszedelme.

Az ideai takarmányinség kezdi éreztetni romboló hatását. A romboló hatás azonban nem abban nyilvánul, hogy a marha ára felére vagy kétharmadára szállott le, hiszen, ha a minapi, nagy értékesítés után a régi, tulmagas árakat még nem is értük el, ma ismét tisztességes, sőt nagy összegeket fizetnek állatjainkért.

De hiszen akkor vivát, éljen Soroksár! — mondja a felületes szemlélő, mi kell egyéb, minthogy a gazdának pénz, nagy pénz tüsse a markát? Ha azonban egy kicsit mélyére tekintünk a dolognak, van okunk, hogy aggodalmaskodjunk.

Nézzük csak ezt a tanulságos kis példát. Itt van a szekszárdi, most hétfői állatvásár. 1271 drb. szarvasmarhát hajtottak fel, ebből 779 drb. kelt el, míg a felhajtott 894 lóból csak 175 darabot adtak el. *Valami 20 külföldi kereskedő járt itt, akik leginkább Görzbe, illetve Veronába szállították a vett marhákat. Állítólag az olasz kormány bizta meg őket 50 ezer marha összeszedésével. Felhatalmazásuk volt, hogy az árban 70 krajcárig mehetnek kilónként.*

A külföld tehát felhasználja gazdáink megszorult helyzetét, a takarmányhiány miatt kétségbeesettek kislélektségét. Elküldi kupeceit, akik ugyan elég tisztas áron, de mégsem annyira, mint a hogy hajdan gazdáink hozzájutottak, összeszedik az itteni tenyészállatok színe-javát. Így ennek, — bár-hogy szépítsük is a dolgot, fellendült marhatenyésztésünk vallja kárát. A legtöbb kisgazda ugyan most, mivel takarmánya nincs, így gondolkodik: Eladom jószágomat s tavasszal megpótolom az árát egypár forinttal s még én nyerek a gseften, nem etetem az aranyat érő drága takarmányt. Pedig csalódik. Ha a kivitel így tart, tenyészállataink legértékesebb része a külföldre vándorol, mert az elég magas ár még azokat is megtéveszti, akik szűkösen termelt takarmányaikkal kiteleltethetnék állataikat. Elég jó áron tudnak marháik kon s még látszólag jól is járnak, mert megmaradt szénájuk s más takarmányféléjük eladásával is jó üzletet csinálhatnak. De ezeknek is eláll majd szemük és szájuk tavasszal, mert úgy fel fog szökni a marha ára, hogy csak nagy áldozattal szerezhetik vissza az új tenyészanyagot azok, akik most azt akár kénytelenségből, akár spekulálva, elég könnyelműen elpredálják s akkor is csak a silányabbját veszik majd meg drága pénzen.

Hasonló veszedelemben vannak a szomszédos vármegyék is, sőt Baranya vármegyét majdnem egészen kipusztították a marhakereskedők s a kupec invázió volta-képpen onnan csapott át mihozzánk s innen is nemcsak Szekszárdról, de a dombóvári s völgyeségi járásból is, naponta a vasuton

egész hosszú kocsisor rakományok mennek ki külföldre.

A baj tehát megvan, csak az a kérdés, hogy miként vegyük elejét a még nagyobb bajnak.

A kormány dicséretes buzgalmat fejtett ugyan ki a takarmányinség enyhítésére. A vármegye alispánja, karöltve a vármegyei gazdasági egyesülettel, még a kellő időben megtette a kezdeményező lépéseket, sajnos azonban, hogy míg a segítő akció onnan felülről megindulhatott, itt már beköszöntött a baj. Hasztalan ígér a kormány a beszerzési árból és szállítási költségéből 30 százalék engedményt, halasztást a készpénzzel nem rendelkezőknek a beszerzési ár 70 százalékának két év alatt való visszafizetésére, a vagyontalanoknak takarmánybeli ingyen segítyt, valamennyi gazdának kedvezményes vasuti szállítást s más kedvezményt, a lakosság meglehetősen bizalmatlansággal fogadja az egész segítő akciót. Vármegyénk alispánja is a leglelkesebben karolta fel az ügyet. Nemcsak a vármegye hivatalos lapjában — de külön rendeletben is kioktatta a községek előljáróságát, hogy mit tegyenek. Lelkükre kötötte: értessek meg a néppel, hogy itt minden tüzérkedés ki van zárva, de minden törekvés a gazda javát célozza s ime az eredmény mégsem olyan, mint várni lehetett.

E hó 15-ig kellett bejelenteni a takarmányszükségletet. S lám 28 községtől kértek csak takarmányt, de ezt is mily mennyiségben? Összesen: 448 mm. széna, 47 mm. árpadara, 111 mm. tengeri dara, 559 és fél mm. sárga repce pogácsa, 542 mm. rozskorpa, 702 mm. buzakorpa, 669 mm. őszi szalma, 360 mm. tavaszi szalma szükségletet jelentettek be. Ezzel szemben magának a dombóvári gazdakörnek 10000 mm. széna, 5000 mm. sárgarepce pogácsa és 10000 mm. tavaszi szalmára van szüksége.

A bejelentésekből azt lehetne hinni, hogy az egyes községekben nincsen takarmányinség. Pedig nem így van. Csakhogy, amint már előbb említettük, a köznép bizalmatlan, így mindenfelől azok a jelentések érkeznek: mondják meg előbb az egységárakat, majd azután rendelnek.

Ilyenkor volna jó, ha legalább egy-egy országos állattenyésztési felügyelő ide is betenné a lábát s a helyszínén meggyőzné a népet a segítő akció jó szándékáról. Tolnavármegye magas fokon álló állattenyésztete megérdemelne ennyit. De biz még hire-hamvát sem láttuk ilyfajta hivatalos közegnek.

Igy ismét csak a községek érdemes előljáróira, lelkészeire, tanítóira, intelligenciájára hárulnak a nemes feladat, hogy felvilágosítsák a népet a segítő akció humanus, hazafias voltáról, a kormány, a vármegye alispánja, gazdasági egylete legtisztább, legönzetlenebb jóakarataról, hogy visszatartsák a népet tudatlansága, bizalmatlansága szomorú következményétől, te-

nyész állatjainak könnyelmű elpredálásától, mely nemcsak a nép anyagi kárát, veszteségét, de egyuttal a vármegyei állattenyésztés hosszú időkre való visszaesését is jelenti.

B.

Alispánunk a magyarosítási alap céljáról.

Tolnavármegye gyönyörű célu alapítványának, a magyarosító alap kamatainak szétosztása az idén sokkal nagyobb ünnepélyességgel történt vagy történik, mint az előző években. Az alispán megbízásából minden egyes községben, hol a tanítók, vagy tanulók jutalomra érdemesítették, bizottsági tagok teljesítették, vagy teljesítik a szép megbízást, a jutalmak szétosztását. Az alispán különösen is dokumentálni óhajtván az ilyen jutalomnak nem kis jelentőségét, mintegy emelni akarván annak értékét s kifejezni egyuttal a jutalmazott érdemes tanítóval szemben nagyrabecsülését, a *Bajor Rezső* tolnai tanítónak és az ottani tanulóknak szánt jutalmat szép és lelkes ünneplés keretében maga adta át folyó hó 15-én a megjutalmazott derék tanítónak, a kinek megjutalmazása kiténtetés az egész tanítói karra, a melynek a mindig sovén, magyar érzelmű papsággal karöltve teljesített zajtalan, fáradságos munkája és hazafias buzgalma teremtette meg Tolna magyarságát.

Az alispánt, aki *Tihanyi* Domokos kir. tanácsos tanfelügyelő, dr. *Éri* Márton tb. vármegyei főjegyző és *Bajó* Pál járási főszolgabíró kíséretében utazott Tolnára, a róm. kath. leányiskola udvarán, az összes tanítók, tanítónők és a tanulóifjúság élén *Fekete* Agoston tolnai prépost plébános fogadta rövid beszéddel, mely után ének, majd a róm. kath. és az államiiskola növendékeinek szavalata következett, a mely után *Simonits* Elemér alispán beszélt általános figyelem, s nagy tetszés mellett. Elmondott, lelkes beszéde nem csak Tolna polgárságának, a megjutalmazott tanítónak, de Tolnavármegye összes idegen ajku lakosságának szól. Gyönyörűen van abban megrajzolva a magyarosítási jutalom célja, rendeltetése, a tanítók nemes hivatása.

S mint a „házi áldásnak“, vagy még inkább, mint a „tizparancsolat“ egyikének, ott kellene ennek a mély hazafias érzéstől áthatott beszédnek függeni minden idegenajku család házában, lelkesítve annak lakóit a magyar szó iránt való szent kötelességre. És méltó ez a beszéd arra is, hogy németre s más nyelvre lefordítva figyelmeztesse idegen nyelvű testvéreinket az önmaguk, de egyuttal a haza iránt való kötelességre is. De méltó, hogy a magyarul tudók okulására is egész terjedelmében ide igtassuk:

Tolnavármegye közönsége, a magyar állam ezeréves fennállása emlékére, s annak öröme, hogy a honfoglalás ezereedik évfordulóját a magyar, mint élet- és fejlődésképes, államfentartó nemzet érte meg, egy közel százhuszezer koronás alapítványt tett, melynek célja: a magyar nyelvnek Tolnavármegye területén való terjesztése.

A tiszteletreméltó áldozatkészséggel és előrelátó bölcseséggel megteremtett alapítvány mikénti felhasználása tekintetében, a törvényhatósági bizottság az alapítvány kezeléséről alkotott vármegyei szabályrendelet keretében az alapító levél rendelkezéseihez képest aként intézkedett, hogy az alapítvány kamatainak öthatod része a magyar nyelv oktatása körül kiváló érdemeket szerzett tanítók, tanítónők és óvónők, egy hatod része pedig a magyar nyelv elsajátítása terén legnagyobb sikereket felmutató fiu- és leánygyermek között osztassék ki jutalomdíjképpen.

A törvényhatósági bizottság kebeléből alakított magyarosító bizottság, ez irányban kifejezésre juttatott óhajomhoz képest, a folyó évben kiosztásra kerülő jutalomdíjak kiosztása végett,

Tolnára engem küldött ki. S minthogy az alapítvány fennállása óta most először történik, hogy a vármegye közönsége képviselőjében a jutalomdíjak kiosztása végett az alispán száll ki, megragadom ezt az alkalmat arra, hogy mielőtt a kiosztást fogantatom, néhány szóval megvilágítsam azokat az intenciókat, amelyek a magyarosítási alap megteremtésénél Tolnavármegye közönségét vezették, s hogy ha a kérdést a maga összes vonatkozásaiban, egy idő tekintetében természetesen legkorlatok közé szorított iskolai ünnepély keretében fel nem is ölelhetem, beiktassam a köztudatba ezen hazafias, tiszta intencióknak helyes értelmét, amit annyival is inkább indokoltnak látok, mert amint visszaélni a legszentebb eszmékkel is lehet, a magyarosítási alappal szemben is akadnak olyanok, akik annak céljai közé olyasmint szeretnének belemagyarázni, ami vármegyénk német ajku lakossága körében fájó érzéseket keltethetne, hogy eként az alapítvány iránt ellenszenvet keltve, annak érvényesülését megghiúsíthassák vagy legalább megnehezítsék, holott ezen célszavak között ilyen alkatelemek egyáltalában nincsenek.

Lássuk tehát, mit akar Tolnavármegye közönsége, mit akarunk mi a magyarosítási alappal?

Nem akarjuk azt, hogy vármegyénk lakosága ne beszéljen, ne tudjon németül, ne ismerjen más nyelvet, hisz mentől jobban belekapcsolódunk a népek egyetemes világversenyébe, annál több igazsága lesz annak a közmondásnak, hogy kiki annyi embert ér, ahány nyelvet beszél. Legkevésbé akarhatja ezt egy olyan vármegye közönsége, mely a népoktatásra, a közművelődésre, a lakosság kulturális színvonalának emelésére olyan nagy súlyt fektet, mint Tolnavármegye, hisz a nyelv — egyik vonatkozásában — az ismeretek közvetítésének csatornája! Épen ellenkezőleg, egy újabb csatornarendszert akarunk lefektetni.

Mi azt akarjuk s ezt gondolom egész méltán elvárhatjuk, hogy végre valahára, ennek a vármegyének minden polgára sajátítsa el a magyar nyelvet, tanulja meg annak az államnak a nyelvét, amely egyforma szeretettel öleli anyai keblére minden hű gyermekét, amely egyforma védelmet nyújt az állam összes polgárainak, egyenlően gondoskodik valamennyinek az élet és vagyonbiztonságáról s a boldogulás feltételeit egyenlő mértékkel biztosítja mindegyik számára, kulturális és anyagi téren egyaránt.

Olyan vármegyének vagyok az alispánja, melyben ugyan kelletténél többen vannak még, akik magyarul nem tudnak, de hála a magyarok Istenének, olyan egy sincs, aki a magyar állam eszmének, a magyar nemzeti törekvéseknek ellensége volna! Ennek a vármegyének minden polgára egybeforr a koronás király iránti hűség és a haza iránti önfeláldozó szeretet érzéseiben; ennek a vármegyének német ajku lakossága mindig kiállja az összehasonlítást hazafiság tekintetében a magyarral; kiállta a multban, amikor a hazáért vagyont, életet, mindent kellett tudni áldozni s kiállja most, amikor a haza nem életet, hanem munkát és műveltséget kíván tőlünk.

De ha ez így van; ha érzéseink, törekvéseink, történelmi hagyományaink közösek; ha együtt boldogulunk; ha örömben-bánatban egyek vagyunk; ha egyek a mi bajaink és egyek a mi vágyaink; ha egyek ebben az országban az igazság, ha egy a törvény és egy a jog; ha tehát megannyi összetartó kapocs mellett nincsenek szerte húzó vágyaink; akkor mi hát az oka annak, hogy bár egymás között elvegyülve testvéries egyetértésben élünk, annyi száz és száz év után még mindig olyan nagyszámu a mi német ajku lakosságunknak az a része, mely a magyar nyelvet vagy érti, vagy ha érti, beszélni nem tudja?

Vannak, akik ezért magát a német ajku lakosságot hibáztatják. Ezeknek nincsen igazuk. — Vannak, akik a magyar közoktatásban keresik a hibát; ezeknek csak részben van igazuk. — Mert bármely állapot, csak addig állhat fenn, míg reá nézve az életkörülmények kedvezők. Ha egyszer az életkörülmények megváltoznak, meg kell változnia annak az állapotnak is, idomulnia kell az életkörülményekhez, mert különben el kell pusztulnia. — De az életkörülmények irányt szabó ereje dacára, ezeknek fentartó, conserváló erejével szemben, egyedül az akarat nem győzedelmeskedhetik. Ezek mentén, igenis, hatékonyan elősegítheti a megindult folyamatot.

Hiába árok én a Dunának más irányban medret, az csak arra fog folyni, amerre a terep lejtviszonyai folyni kényszerítik! De az esés természetében szabályozhatom folyását. Így van ez — s azért van az illetőknek részben igazuk — a közoktatással is. Egymagában nincs

benne annyi erő, hogy a fejlődésnek más irányt adjon, de az életviszonyok által determinált folyamat gyorsítására, hatékonyan közreműködhetik.

Abban a régebbi időben, amikor még a közlekedési viszonyok tökéletlenek voltak, amikor nem voltak télen-nyáron egyformán használható köves utak, nem volt hajó, nem volt vasúti közlekedés, amikor tehát csak nehezen szánta rá magát valaki egy-egy utazásra, mert ez nemcsak kényelmetlen és költséges volt, de sok idővesztéssel, munka mulasztással, sőt életveszéllyel is járt; amikor ennek következtében a gazdasági verseny is kezdetleges volt s az ember nem volt kényszerítve újabb és újabb keresetforrások felkutatására: abban az időben az egyes községek lakossága a többiekétől elkülönözött, magába zártan élte le a maga életét. Ugy éltek az emberek, mint egy-egy szigeten. A sziget a község volt, mely a rajta élő lakosság primitív szükségleteit, jól rosszul nagyjából kielégítette. Ebben az állapotban az emberek nem igen voltak arra utalva, hogy más vidékek lakosságával sűrűn érintkezzenek. S nem lévén erre utalva, nem érezték annak szükségét, hogy anyanyelvükön kívül más nyelvet beszéljen is megtanuljanak. Német ajku községeink tehát egynyelvűek maradtak. A közlekedési viszonyok fejlettsége lényegesen változtatott helyzetükön s a helyzet követelményein. Uthálózatunk fokozatos kiépülése a közbiztonság erősödésével karöltve könnyűvé és biztossá teszi a különböző vidékek közötti közlekedést; a hajó és vasúti összeköttetések gyorsulván megszüntetik a távolságokat s így nemcsak a sziget lesz mindenki számára kozzáférhetővé, de a közlekedési viszonyok folytonos tökéletesülésével egyenes arányban fokozódó gazdasági verseny elevensége a szigetlakókat is mindjobban rászorítja arra, hogy akár mezőgazdasági és ipari termékeik értékesítése, akár munkaeszközök, gépek, ruházati cikkek beszerzése, akár munkakeresés céljából mind sűrűbben érintkezzenek más vidékek, más városok lakóival s nagyon természetesen, egyszersmint arra, hogy azt a nyelvismertet, mely ezen mind sűrűbbé váló érintkezés lebonyolítására a legalkalmasabb, megszerezzék. Vagyis a közlekedési viszonyok tökéletesülése egyrészt ellenállhatatlan erővel dönti le a régi nyelvszigetek különállásának megóvására szolgáló kínai falakat, másrészt föltartóztathatatlán kényszerhatásokkal ébreszti és terjeszti azt a tudatot, hogy ebben az országban a szabad mozgás a magyar nyelv ismerete nélkül mind nehezebbé és nehezebbé válik.

Ebből azt az okulást, azt a tanulságot kell levonnunk, hogy németajku lakóinknak saját jól felfogott érdekében áll a magyar nyelv tökéletes elsajátítása. Mert, ha szorgalmuk, kitartásuk, józanáguk és egyéb elismerésre méltó erkölcsi tulajdonaik mellé érvényesülésüknek még ezt az egy hiányzó feltételt is megszerzik, akkor boldogulásuknak mi sem áll útjában, viszont, hogyha ezt meg nem teszik, akkor mindezen tulajdonságaik dacára is lépten-nyomon érezni fogják, hogy abban a nagy gazdasági versenyben, mely ma ki van fejlődve s melyben csak az alkalmas juthat előre, le fognak maradni.

Amint áll ez a gazdasági élet terén, épen ugy, sőt még sokkal inkább áll a szellemi foglalkozások széles területén.

A magyar államnak demokratikus szellemtől áthatott törvényei, a jogegyenlőség követelményeihez idomuló társadalmi berendezkedésünk, mindenkinek szabaddá teszik ebben az országban az utat a különböző foglalkozások egész sorozatán keresztül fel az ipari, kereskedelmi, hivatalnoki, politikai, a tudományos élet pályák legmagasabb polcára, ha az egyén kellő tanulmányozás és művelődés útján megszerzi magának azt a minősítettséget, mely ezekre az állásokra alkalmatossá teszi.

Közületek is lehet orvos, mérnök, pap, hivatalnok, képviselő, miniszter vagy bármi kedves fiaink, ha tanultok és kiképezitek magatokat! De csak úgy, ha a magyar nyelvet megtanuljátok. Mert, amint a madár csak a levegőben tud repülni, csak ott emelkedhetik, épen ugy ebben a hazában csak a magyar nyelv segítségével lehet előre jutni és boldogulni!

Azért nem ellenetek, hanem a ti érdeketekben tette Tolnavármegye lelkes közönsége azt az alapítványt, melynek célja a magyar nyelvismertet terjesztése; hogy már kis korotokban, amikor még játszva tanultok, elsajátítsátok azt a nyelvet, amelyre később az életben, akármely pályára léptek is, minduntalan szükségtek lesz. Nincs ebben az intézkedésben fullánk, mely a ti kis sziveiteknek, vagy az értetek szeretettel aggódó szülői sziveknek fájdalmat okozhatna, mert ebben

csak a vármegye szeretete nyilatkozott meg irántatok és a haza iránt!

Mert a vármegye, a ti érdekeitek szemelött tartására tette ezt az intézkedést, főként azért, hogy más hatalmas nemzetek példájára, ennek a nemzetnek különböző ajku, de egységes felfogásu, egyformán hazafias, egyformán magyarérsésű polgárai is, egységes nyelvben s ez egységes nyelv által közvetített egységes magyar nemzeti szellemben és műveltségben még jobban összeforranak.

Ennek a hazafias, szép alapítványnak a kamataiból jöttem én ma Tolnavármegye közönsége nevében jutalomdíjakat osztani.

S ezt teendő, első sorban önhöz fordulok, igen tisztelt tanító ur!

Ön nemcsak ismereteket ültetett át a gondjaira bizott ifjuság lelkébe. Tudomásunk van róla, hogy ön annélkül, hogy emiatt az általános taneredmény csökkent volna, a magyar nyelv oktatása körül kiváló érdemeket szerzett! Az érdem, a kötelesség mértékén felül kezdődik! Erkölcsi dicsőség az önre nézve, hogy e tekintetben munkájával a mértéket meghaladta. Az eredmény, melyet felmutatott igazolja, hogy vesződséges munkája közben soha szem elől nem tévesztette magas szentes hivatását, s nem tévesztette szem elől azt, amivel magyar tanítói mivoltának tartozik. Örömmel hallottam, hogy már önt megelőzőleg is voltak a hazafias szellemtől áthatott tolnai tanítói kar tagjai körében a magyarosítás szent ügyének lelkes üttörői; de annál nagyobb örömmel vettünk tudomást arról, hogy ezen üttörőknek nyomdokaiba lépve, egész odaadással, tiszta hazafias lelkesedéssel, s ernyedetlen buzgalommal folytatja apostoli munkáját. — Fogadja ezért Tolnavármegye közönsége nevében, az önnök odaitelt jutalomdíj kapcsán, nagyrabecsülésem és hazafias elismerésem nyilvánítását.

A szép beszédet szünni nem akaró eljenzés követte, amely után alispánunk még néhány lelkésítő, buzdító szót intézett külön a fiú- és külön a leánygyermekhez s azok között is kiosztotta az ösztöndíjakat.

Bajor Rezső köszönő szavai után az ünnepély *Fekete* Ágoston prépost lelkes záróbeszédével fejeződött be. Délben *Fekete* Ágoston a plébánián ebédet adott, melyen a szekszárdi vendégeken kívül *Pártos* Zsigmond műzsi plébános, kerületi esperes, a megjutalmazott tanító, *Partl* Ferenc a róm. kath. és *Máté* Károly az áll. iskola igazgatója vettek részt. A házi gazda és *Pártos* Zsigmond *Simontsits* Elemér alispánra, ez a házigazdára, *Tihanyi* Domokos kir. tanácsos a megjutalmazott tanítóra, *Bajor* Rezsőre mondott felkészítőit.

Jegyzők gyűlése.

A tolnamegyei községi és körjegyzők egylete f. hó 12-én, a vármegyeház nagytermében tartotta ez idei rendes közgyűlését, *Klimes* Antal högyészsi főjegyző, egyleti elnök elnökle alatt. A közgyűlésnek két érdekessége is volt. Az egyik a 25 éves jubileum, a másik, hogy a választmány a közgyűlés napjára határozta a *Klimes* Antal érdemeinek meglepetésszerű honorálását.

Mind a két ünneplés bensőségteljes, minden külső zajtól ment és a jegyzők, mint a munka embereihez méltó volt. Nem hangos, de elmuló beszéddel, nem magnum áldomással ülték meg az ünnepet, hanem mind a két alkalomra alapítványt tettek. Így biztosítva van az ünneplésre érdemes férfú és alkalom emlékének örök időkre való fennmaradása, de egyuttal nemes, emberbaráti és karitársi szeretetből fakadt cselekedetet is végzett az ünneplő egyesület, melyből több jó háramlik a közre és nagyobb dicsőség az egyletre, mint a legkacsakaringósabb ünnepi felvonulásból és szónoklatból.

A közgyűlés megnyitása után *Niebergall* Nándor dunaföldvári főjegyző kért szót és az érző szeretet hangján méltatta azokat az érdemeket, melyeket *Klimes* Antal a jegyzői nyugdíjgyű rendezése körül szerzett és bejelentette, hogy a vármegye területén működő jegyzők az ő, valamint a jegyzői özvegyek és árvák érdekében *Klimes* által kifejtett tevékenység elismeréséül, *Klimes* Antal nevére 1022 koronás alapítványt tettek, melynek 10 évi gyümölcsözés utáni kamatai közép vagy főiskolába járó jegyzői árvák, vagy szegénysorsu jegyzők ilyen gyermekei között, ösztöndíjként fognak kiosztatni. Egyben átadta az ünneplőnek az alapítványnak igen szépen díszített, selyem táblába alapított alapító levelét, melynek 1—1 példányát *Janosits* Károly javaslatára a járási egyleteknek is kiadták. *Klimes* meghatva köszönte meg kar-

társai megemlékezését és szeretetét, mely a közgyűlésen is élénken nyilvánult meg az elnök személye iránt.

Átérve a tárgysorozatra, miután az elnök a jzkv hitelesítésére *Vanyek Béla* és *Oravszky László* tagokat felkérte, az elnöki jelentést tudomásul vették és az abban foglalt előterjesztésekhez hozzájárultak. A jelentésnek az egylet 25 éves múltjára vonatkozó szép részének hatása alatt *Ludvig József* nagyszokolyi jegyző szépen átgondolt beszédben ismertette a jegyzői intézmény fejlődését, valamint az éppen 25 évvel ezelőtt, 1883 szeptember 12-én megalakult egylet történetét és meleg szavakkal hívta fel kartársait az együvé tartozás érzésének ápolására. Az előadónak *Oravszky László* indítványára köszönetet szavaztak, ifj. *Arany Károly* javaslatára pedig az elnöki jelentésnek a jubileumra vonatkozó részét az egyletet alapító, még életben levő jegyzőknek megküldeni határozták, a jubileum emlékére pedig az alakulóban levő országos jegyzői segítő egyesületnél 10,000 koronás alapítványt tettek, melynek kamata jegyzői árva, özvegyek és szegénysorsu nyugdíjas jegyzők segélyezésére fog fordítani. A kamatok feletti rendelkezési jogot az egylet magának fenntartotta.

Az 1906. évi számadásokat elfogadták, az 1907. évi számadásokat *Erdős Gábor*, *Janosits Károly* és *Kardos István* tagokból álló bizottságnak adták ki megvizsgálásra, kiket állandó számvizsgálóknak is megválasztottak. A községi és körjegyzők Erzsébet királynéről nevezett orsz. segítő egyesületének alapszabálytervezetét némi módosítással elfogadták. Dunaföldvár községnek a törvényhatósági bizottsághoz benyújtott indítványát a közgyűlés élénk vita után, melyben *Niefergall Nándor*, *Purth Adolf*, *Cholnoky Lajos*, *Virányi Károly*, *Várkonyi Imre*, *Oravszky László*, *Ludvig József* és *Brogli József* vettek részt, elutasítandónak véleményezték. A féláru vasuti jegy elnyerése érdekében a zempléni megyei társaság átirata alapján a vármegyei törvényhatóság támogatását határozták kikérni. Ez irányú kérelemnek a vármegye alispánjánál való előterjesztésével megbízzák *Klimes Antal* elnököt, *Janosits Károly* szekszárdi, *Virányi Károly* tolnai és *Niefergall Nándor* dunaföldvári főjegyzőket. A vasvármegyei egyesületnek a jegyzői helyzetének javítására vonatkozó indítványa alapján *Oravszky László* hozzászólása után kimondották, hogy azt támogatják, *Brogli József* indítványára pedig elhatározták, hogy szükség esetén rendkívüli közgyűlést tartanak e tárgyban. *Juhos Ferenc* siremlékére 20, *Kele György*ére 10 koronát megszavaztak, *Schleining Lajos* részére gyűjtést indítanak. *Oravszky László* indítványára felkérni határozták az alispánt, hogy az utadók ellenőrzése tárgyában kiadott megbízást vonja vissza, mert a pénzügyigazgatóság is, meg a járási számvevők is teljesítik az ellenőrzést. Az orsz. egylet közgyűlésére *Klimes Antal* küldetett ki. A tárgysorozat többi pontjaihoz részben hozzájárultak, részben tudomásul vették.

Közgyűlés után közebédre gyűltek össze az egylet tagjai a Szekszárd-Szálló éttermében. Az ebéd felett az első felköszöntőt *Niefergall Nándor* mondotta *Klimes Antal* egyleti elnökre, *Oravszky László* ugyancsak *Klimes*re, aki viszont az egylet tagjaira emelt poharat. *Brogli József* az idősebb kartársakra, *Purth Adolf* *Niefergall Nándorra*, *Oravszky László* az egylet még életben levő alapítóira mondott lelkes felköszöntőt.

A simontornyai járási jegyzői egylet közgyűlésének jegyzőkönyvéből.

(Folytatás.)

Halálozás vagy elköltözés folytán tagtársaink között változás nem állott be.

Sajnálattal kellett azonban tapasztalnom az elmúlt év folyamán is, hogy egyesületünk a kezdeményezés dolgában nem élénkebb, mint a múltban volt. Lehetne, akik annak a felfogásnak hívei, hogy a kezdeményezésnek a vezetőktől kell kiindulni, lehetnek természetesen ellenvéleményűek is.

Mindegyik felfogás mellett és ellen lehet vitakozni és egy pont van, ahol két felfogás találkozik, ott, hogy bármelyik részről származnak is az eszmék, mindkét esetben annak az élénk egyleti élet a melegágya, kertészei az egyesület tisztviselői.

Magából az egyesületből fakadó eszmék az egyesületi élet élénkségét előbb utóbb meghozzák és nemes küzdelemre edzik a tagokat.

Mindig a vezetőktől jövő eszmék nem biztosíthatják azt az érdeklődést. Ellenzékre akadnak. Az ellenzék az ilyen esetekben a megakasztás tervén túl mással nem szokott előállani. S ha a kezdeményezők tervei mennek keresztül, nem egy-

szer az egyesületet azzal vádolták, hogy az egyesületet saját eszméik, terveik kivételére eszköznek tekintik és absorbeálják azt.

Tanácsosabbnak látszik tehát mérsékeltebb élénkség mellett megvárni, hogy az eszmék a mi egyesületünkben s csak ritkább esetben a vezetőktől induljanak ki.

A hosszú időn át alvónak látszott közszellem ébredésében van. Nyitva van mindenki előtt az út, hogy munkálkodhassék s a közügyeknek használjon.

Panaszaink meghallgattatnak, véleményeink tiszteletben tartatnak és ha mi, a közigazgatás gyakorlati emberei a közügyet tudásunk és erőnk egész mértékével szolgáljuk, a munka megnyugtató jutalma, az elismerés el nem maradhat s előbb utóbb kijelöli a magyar közönség azt a helyet, amelyre a munka folytán rászolgálunk.

Vajon ki merné tagadni, hogy az állami anyakönyvi intézmények a mi kezünkbe való lefélére ne emelte volna a magyar községi jegyző tekintélyét?

Ki ne vette volna már észre, hogy ennek az intézménynek a községi irodákban való átültetése a közigazgatás általános színvonalának emelkedésére erősen kihatott.

Az egyén közigazgatási szükségleteinek kielégítése, vagyoni érdekeinek önzetlen szolgálata mellett idővel maga a közönség fogja érezni és elmondani, hogy a magyar közigazgatás a jegyzővel elkíséri az egyént bölcsőjétől a sírjáig.

Munkánkban ne zárkózunk el a község értelmi vezetésére szintén hivatott tényezők közreműködésétől, sőt iparkodjunk az ő segítségükkel közönségünkben ébren tartani az érdeklődést a közigazgatás már el nem maradható reformja iránt.

Végre jelentem, hogy a közgyűlés tárgyait f. hó 13-án Pesthy József kartársunk vendégszerető házában Uzdon megtartott választmányi ülésünkben közgyűlési tárgyalás alá előkészítettük, megvizsgáltuk természetesen egyesületünk számadásait és pénztárát, melynek eredménye felől a választmányi jegyzőkönyv fogja a tisz. közgyűlést tájékoztatni.

S habár örvendetes volt annak a megállapítása, hogy ösztöndíj alapunk tőkéje a 3000 koronához közel áll, mégis bizonyos lehangoltságot szült annak tapasztalása, hogy alapítványunk az elmúlt esztendőben a saját kamatain kívül csupán a tolnai községi hitelszövetkezettől 5 koronás ajándékával és a nagyszékelyi anyakönyvi hivatalban kitett persely 96 filléres tartalmával, összesen tehát 5 korona és 96 fillérral szaporodott.

Sokat, egy állandó és fokozódó jövedelmi forrást vártam a Fonciére pesti biztosító intézettől, a mely az évi új biztosítások 50 százalékát szerződés erejével biztosította, de a kartársakhoz intézett több rendbeli kérelmem úgy látszik, nem hagyott maradandóbb nyomokat maga után, ami abban mutatkozik, hogy a járás területén a múlt évben a Fonciére javára új biztosítás nem kötött, így aztán ösztöndíj alapunk ezen uton sem mivel sem gazdagodott.

Még az elmúlt 1906. évben 17 korona 98 fillér jutott ösztöndíj alapunknak.

(Folytatjuk.)

Bő szüret, semmi borkereslet.

Javában folyik a szüret Szekszárdon. A lapokon, ahol a minapi eső következtében beállott a rothadás, már a múlt héten neki láttak a „mentésnek”, de a hegyi szőlős-gazdák sem soká várnak. Miért is? Tavaly kitünő volt a termés és ott rekedt a pincében. Csak a fehér bort kapkodták el. Ha tehát csak az kell, lesz az is, csináljunk ne prima, de tömeg bort.

Sajnos ennek sem igen kínálkozik vevője. A vidékre még csak „odaszagol” egy-egy borkereskedő, mi azonban, mintha a világon sem volnánk. Kerülnek, futnak tőlünk, mint az ördög a tömjéntől.

Hát sok mélyre ható oka van a szekszárdi borkereskedelem tönkremenetelének. Rámutatunk már többször nem egy visszaélésre, de ezek csak részleges okok, a legnagyobb baj saját — éhletlenségünk.

Hát biz mi egész éven át ölbe tett kézzel lessük a jó szerencsét. Örülünk a „fagyos szentek” elmúlásának, a szép virágzásnak, aggodalmas arccal vizsgáljuk a bárányfelhőt is, vajjon van-e magja? S így szüretájában aztán elkezdünk jajgatni, irgalmatlanul jajgatni. Nincs, nincs, — borkereskedőnek egy ija-fija sincs!

Persze, hogy nincs, de hát nem mi vagyunk e legalább részben az okai? Mióta cikkeznek már itt egy borértékesítő, vagy pince szövetkezet-

ről. A cikkek rendszerint jók s beválnak — laptölteléknek s marad minden a régi. Tavaly novemberben Simontsits Elemér mostani alispánunk is előhozakodott egy ideával. Borértékesítő viszonyaink bénító okául a „Szekszárdi borvidék” cím alatt forgalomba jövő borok árrontó konkurenciáját, az akkor még minden kritikán alóli vonatösszeköttetést, vendéglőnk drágaságát s az utazók egyesülete által való bojkottálását, borügynökeink bátortalanságát, hogy t. i. nem ők értékelik az árakat, de inkább a külföldi vevő érdekeit szolgálják s végül a szekszárdi boroknak egyesek lelkiismeretlensége által keltett rossz hírnevét hozta fel. A képviselő-testületben indítványt is tett, hogy t. i. a gazdasági tanácsosi állás, a melynek krealását már elvileg ugysis kimondották, akként szerveztessék, hogy a város ezen nyelvimerettel bíró tisztviselője a külföldi nagyobb cégekkel közvetlen összeköttetést létesítsen s az értékesítést hivatalból eszközölje.

A vármegyei gazdasági egyesület anyagilag és erkölcsileg is kész volt egy ily irányú mozgalmat támogatni. De mi történt? Semmi. Az eredmény egy kis görög tűz — tehát füst és nem egyéb. A képviselő-testület nagy örömmel, *egyhangulag* elfogadta az indítványt — *elvileg*. Nálunk azonban az *elv kehes paripája* rendszerint kidől akkorára, amikor a megvalósulás célját elérné. Nem is csoda, szegény pára hogy is bírna szusszal, amikor nem csak egyes embert, de — egész bizottságokat a hátrára ültetnek. A képviselő testület most is egy egész bizottságot küldött ki, amelynek tagjai voltak: Boda Vilmos, Bodnár István, Csütönyi István, Fejős Károly, Föglein Ferenc, Kamarás Béla, dr. Leopold Kornél, Nagy János, Pirnitzer Antal, Simontsits Elemér, Tóth Károly, Ujj János.

Tagjai voltak? Nem a kiküldöttek most is tagjai az említett bizottságnak, de sem az előző, sem az új polgármester által még csak össze sem hívtattak. Ime az „elv” még csak meg sem kezdhetette útját az — elég súlyos teherrel, akarom mondani a bizottsággal.

Régi polgármesterünknek ismertük azt a „csapjuk agyon, de ne nagyon” szokását, hogy ha valamit el akart temetni, kiadatta egy olyan bizottságnak, amelyet rendszerint — elfelejtett összehívni. A bizottság-kiküldés rendszerint az eszme halott-égető kemencéje, sőt maga az örök megsemmisülés — Nirvánája volt.

Lehet azonban, hogy új polgármesterünk nem is igen tud erről a dologról. Azért elevenítjük mi fel. Kérve-kérjük tehát, hogy tegyen ez ügyben valamit. Beható eszmecsere érleli meg magát az eszmét. Vagy kivisszük, vagy véglegesen elvetjük a felvetett ideát, de esetleg kitalálunk helyette mást jobbat, így legalább teszünk valamit.

Indítsuk meg ezért az „elv” veszteglő kehes paripáját, vagy pedig „szálljunk le a bakról”, adjuk fel még csak a reményét is annak, hogy ez a város valaha boldogulni fog.

B.

HIREK.

— **Személyi hir.** *Apponyi Géza* gróf főispán tegnap Szekszárdra érkezett.

— **A pénzügyigazgatóság köréből.** *Fink Kálmán* kir. tanácsos, pénzügyigazgató a mai napon 6 heti szabadságra ment. Távollétében *Brey Imre* helyettes pénzügyigazgató helyettesíti, ki hétfőn foglalta el hivatalát. — *Győrbíró Benő* tenni h. pénzügyigazgató október hó 1-én foglalja el új állását Lugoson. *Borostyán Sándor* pénzügyi titkár a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség közbenjöttével e héten megvizsgálta a szekszárdi kir. adóhivatal pénzkezelését s azt rendben találta. — *Krautzak József* számtanácsos, számvevőségi főnök, a múlt és ezen a héten a járási számvevők működését és ügykezelését vizsgálta felül.

— **A kórházi gondnoki hivatal átvétele.** *Bajó János*, a Ferencz-kórház gondnoka e hó 17-én vette át hivatalát. Az átadásnál a pénzügyigazgatóság részéről *Ferdinánd János* számellenőr volt jelen.

— **Katholikus nagygyűlés.** A VIII. katolikus nagygyűlés az ország minden részéről összesereglett nagyszámu, minden rendű és rangu buzgó katolikusok részvételével folyó hó 13-án, 14-én és 15-én folyt le Budapesten a városligeti iparcarnokban. A nagygyűlésen kiváló szónokok nagy hatású beszédben foglalkoztak nemcsak szorosán vett katolikus, hanem általános közművelődési, közjótékonyági és közérköcsi kérdésekkel. A

nagygyűlés egyik diszelnökévé vármegyénk főispánját, **Apponyi Géza** grófot is megválasztották. A gyűlés harmadik napján a nyilvános tanácskozásokat megelőző szent misét **Zichy Gyula** gróf pécsi püspök tartotta. A hitbuzgalmi és karitatív szakosztály ülésén **Blandl György** volt bátaszéki, jelenleg Pécs-belvárosi káplán a munkás lelkiyakorlatokról beszélt nagy érdeklődést kelteve. A kath. diákszövetség megalakítása érdekében tartott kath. diákkongresszus háznagyává **Stolpa Józsefet**, a szekszárdi főgimnázium volt tanítványát választotta meg. A kath. legényegyleti elnökök értekezletén jelen volt **Streicher József** paksi apátplébános is s az alapszabály-tervezet tárgyalásánál kifejlődött vitában élénk részt vett. A nagygyűlést a bonyhádi kath. kör táviratilag üdvözölte. Tolna vármegye papsága szép számmal volt a gyűlésen képviselve. Szekszárdról dr. **Fent Ferenc** belvárosi plébános és **Ferger Mihály** vettek részt a nagygyűlésen.

— **A bonyhádi főgimnázium megnyitása.** Az algimnáziumból fejlesztett, Bonyhád község fejlődése tekintetében nagy jelentőséggel bíró bonyhádi főgimnáziumot folyó hó 6-án nagyszámu, díszes közönség jelenlétében nyitották meg lélekemelő ünnepség keretében. Az ünnepély kezdetének idejére a főgimnázium tágas tornaterme megtelt érdeklődő közönséggel, majd bevonultak az iskolát fenntartó ág. ev. egyház részéről **Horváth Sándor** főesperes, **Szeniczey Géza** egyházmegyei felügyelő, a főgimnázium felügyelője és **Hazslinszky Géza** szekszárdi kir. törvényszéki elnök. Az énekkar éneke és ima után **Gyalog István** igazgató és **Horváth Sándor** főesperes tartottak magas szárnyalású beszédeket, hazaszeretetre, jellemzilárságra és munkásságra buzdítván az ifjúságot. A lelkes ünnepély a himnusz eléneklésével ért véget.

— **Eljegyzések.** **Kaminszky János** szekszárdi pénzügyi titkár eljegyezte **Ocskay Ilonkát**, Ocskay János szekszárdi polgári iskolai tanár leányát.

Rumy Imre izményi községi jegyző eljegyezte **May Erzsikét**, **May János** pusztahábi földbírtokos leányát.

Nahm József tolnai építész eljegyezte **Kintner Gabriellát** Tolnában.

Horváth József dunaföldvári tanító eljegyezte **Dunaföldváron Reitter Mariskát**.

Pártos Ferenc Paks pusztai községi tanító eljegyezte **Reicz Annuskát**.

— **Korona.** A szekszárdi rk. esperesi kerület lelkészei őszi koronájukat **Pártos Zsigmond** esperes elnöklete alatt f. hó 24-én Szekszárdon, az újvárosi plébánián tartják meg.

— **Vezérigazgató választás.** A tolnai polgári takarékpénztárnál megüresedett vezérigazgatói állásra az intézet közgyűlése **Tenczinger Lajos** tolnai földbírtokost választotta meg.

— **A gyermekmenhely bizottság ülése.** A Baranya, Somogy és Tolna vármegyék területére alakult gyermekmenhely bizottság Pécsen, f. hó 14-én ülést tartott, melynek tárgya a végleges megalakulás és ezzel kapcsolatban a tisztikar megválasztása volt. A gyűlésen résztvettek vármegyénkbeli **Apponyi Sándorné** szül. Esterházy Alexandra grófnő, a bizottság alelnöke, és **Sztankoványi János** es. és kir. kamarás, a bizottság elnöke, **Kajdacs** ról. A főúri vezetését a pécsiek részéről **Gobbi Gyula** dr. a pécsi gyermekmenhely igazgatója üdvözölte s azután beható eszmecsere folytatott velük.

— **Egyházmegyei hírek.** Az üresedésben levő hetvehelyi plébániára a pécsi káptalan mint kegyur **Rudolf Máttyást**, volt diósbényi plébánost mutatta be a pécsi megyés püspöknek.

— **Lelkészválasztás.** A szárazdi ev. gyülekezet **Dörmer Frigyes** választotta meg lelkészévé.

— **Táncmulatság.** A református olvasókör a f. hó 13-án a szüret megérkezésének örömeire nagyon szép erkölcsi és anyagi sikert elért táncmulatságot rendezett. Felülfizettek: **Koncskó Andor** 2 kor. 60 fill., **Göde Lajos** 1 kor., **Bajó János** 60 fill., **Bajó István** 60 fill., **Jónás Jenő** 60 fill., **Balog Ádám** 20 fillért. Nevezett urak a felülfizetésért fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

— **Szüret Pakson.** Az idej nagy termés következtében a kereskedők a vétel tekintetében tartózkodó álláspontot foglalnak el, ez ideig alig történt nagyobb vétel. A csömögért 15—18 koronát ígérnek a kereskedők a termelőknek.

— **Iparkamarai kültagok választása.** Szekszárdon az iparkamarai kültagok választását dr. **Szentkirályi Mihály** polgármester elnöklete alatt folyó hó 17-én ejtették meg. Megválasztották a kereskedők részéről **Salamon Arment** és **Mehrwert** Ferencet, az iparosok részéről **André Istvánt** és **Fusz Ferencet**.

— **Pótvásár.** Zomba község kérelmére a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a július 29-re esett, de elmaradt országos vásár helyett f. évi szeptember 23-án pótvásár tartassék.

— **Helyettesítés.** A kisszékelői jegyző halálával megüresedett jegyzői állásra helyettesként **Nagel János** högyészi segédjegyző bizatott meg a simontornyai főszolgabíró által.

— **Jussuf bey.** Olvasóink közül sokan emlékeznek a múlt évben vármegyénkben járt dr. **Csatári Pálra**, aki Szekszárdon hosszabb ideig mozgófénykép előadásokat tartott, itt az Amerikát megjárt felvilágosodott férfi szerepében tetszelgett s jó megjelenésével a legjobb körökkel érintkezésbe jutott. Szegény jó Csatári Pál most szomorúan tapasztalhatja annak a közmondásnak az igazságát, hogy addig jár a korsó a kútra, míg el nem török. Azaz, hogy nem is Csatári Pál gazdagithatja ezzel tapasztalatait, hanem **Spitzer József**, mert ez a „becsületes“ neve. Azzal az alkalommal derült ez ki, hogy özv. Wiener Károlyné budapesti lakosnak, mint gazdag vállalkozó mutatkozott be, rávette egy mozi alapítására, ezt a nevére is íratta, sőt arra is rá akarta bírni, hogy birtokát nevére, mint jövődöbeli férjére irassa rá. Ez már szeget ütött az asszony fejébe s elment a rendőrségre, ahol elmondta aggodalmát. Ott megtudta, hogy jövődöbelijé **Fischer Miksa** dr., **Fischer József** dr., **Csapay József**, **Csetényi József** és végül **Jussuf bey** álnév alatt bejárta és összecsalta a fél világot. Belgrádban és Bulgáriában mint orvos működött, Siófokon egy angol miss 50000 koronája kedvéért töröknek vedlett át, de ez rájött, hogy **Jussuf bey** nem török, hanem zsidó és kipofozta. Bár nős és 5 gyermeke van, Erdélyben egy gazdag nővel ismerkedett meg, azzal házasságot kötött, de néhány nap múlva megszökött, magával vivén 6—7000 korona értékű ékszert. Az asszony jelenetére elfogták és bigámia miatt 2 és fél évi börtönrre ítélték. A fogságból szabadulva főként szállodákban, portásoktól és pincérektől esalt ki pénzeket. A budapesti rendőrségen őt ilyen feljelentés van ellene. Wienerné panasza táviratot menesztettek Zsolnára, mert azt hitték, hogy Csatári még ott van. A határrendőrségnek már előzőleg gyanus volt Csatári, állandóan szemmel kísérték s így a budapesti rendőrség megkeresését hamar teljesíthették, bár Csatári **Spitzer** akkor már Pöstyént választotta működése színteréül, ahol le is tartóztatták. **Spitzer Józsefről** végül az is kiderült, hogy sem nem doktor, sem nem bey, hanem — szabólegény.

— **Izr. isteni tisztület.** A Szeliköt istentisztelet első nap azaz vasárnap 20-án fél 6 órakor kezdődik, a többi napon 6 órakor. Zekor berít 5 órakor.

— **Házasság.** **Hecsei István** kisdorogi aljegyző múlt szerdán tartotta esküvőjét **Szekeres Mariskával** Pécsen.

— **Mintaszüret Szekszárdon.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter Pozsonyban, Egerben, Ménesen, Budapesten, Kecskeméten, Szilágysomlyón, Marosvásárhelyen, Terealon, Szatmáron, Szekszárdon, Nagyenyeden mintaszüretet rendez. Ebben az ügyben járt itt a héten **Kosinszky Viktor** borászati főfelügyelő, ki ez alkalommal az állami szőlőtelepet is megsejmelte. Ezenkívül a borászati felügyelők most esütörtökön értekezletet tartottak Budafokon, amelyen **Nils István** központi borászati felügyelő akadályoztatása miatt Szekszárdról **Hayt Ferenc** borászati felügyelő vett részt. A szüret napja még nincs meghatározva, helyéül azonban a báró **Schell-féle** szőlő van kiszemelve. A modernebből modernebb szüretelő gépeket és eszközöket Pécsről szállítják ide. A szüret rendezésének célja, általános érdeklődés keltés s a borkereskedők figyelmének felhívása.

— **Jegyzőválasztás.** Említettük már, hogy f. évi szeptember hó 10-én volt Kocsolán a jegyzőválasztás. A mint nekünk írják: Három pályázó volt: **Györfi Zoltán**, **Stokinger János** és **Bakán István**. A három pályázó közül egyhangulag **Stokinger Jánost** választották meg. Ezzel **Kocsola** község megmutatta, hogy a kit egyszer megszeret, az igazán meg van szerelve. **Stokinger János** 7 álló évig működött már mint segédjegyző Kocsolán, s ezen idő alatt annyira megszerették őt, hogy csak egyedül őt biztosították a polgárok szavazatukkal. Ugy a magyar, mint a német ajku hívek csak őt akarták jegyzőjüké. Délben a választás napján az új főjegyző tisztületére bankett volt, a melyen **Kocsola** község képviselőtestületi tagjai, előjárói és még sok mások vettek részt. Igen szép felköszöntőket mondtak **Dobján János** bíró, **Hohner Péter** h. bíró, **Hoffer Gergely** h. plébános, **Miltényi Ignác**

és dr. **Békésy** ker. orvos, mind-mind lelkesen azt kívánták: éljen az új főjegyző **Stokinger János**, **Kocsola** község díszére és polgárai javára. Az új főjegyző meghatóttan köszönte meg a belé helyezett bizalmat és szeretetet.

— **Népfelkelők jelentkezése.** A népfelkelők időszaki jelentkezését a f. évben a következő sorrendben tartják meg. Tolnában, (Mözs, Tolna, Szekszárd, Simonmajor és Gindlicsalád községek) október 3-án, Szekszárdon (Sióagárd, Hare és Ocsény községek) október 5-én, Szekszárd r. t. város területén tartózkodó jelentkezésre kötelezettek október 6-án, Bátaszéken (Báta, Várdomb, Alsónána, Alsónyék, Dees, Sárpilis és Bátaszék községek) október 7-én.

— **Halálozások.** Egy köztisztületben és általános becsülésben élt úrnő hunyt el Tolnában, hosszas, kínos szenvedés után. **Garay Antal** nyug. gazdasági számtartó, 1848—49-iki honvéd hadnagynak, a tolnamegyei függetlenségi és 48-as párt elnökének, koszorus költőnek, **Garay János** testvérenek neje: **Garay Antalné** szül. **Weicher Lujza** folyó hó 15-én életének 60-ik, a legboldogabb házasságuknak 36-ik évében hosszas szenvedése után elhunyt. A halott hült tetemét nagyszámu közönség őszinte részvéte mellett folyó hó 16-án délután 5 órakor **Fekete Ágoston** tolnai prépost plébános segédlettel a tolnai gyászházban beszentelte, minek megtörténtével a szebbnél szebb koszorúkkal borított koporsót a pusztapáthi sírkertbe szállították, hol a boldogulatai a családi sírboltba helyezték örök nyugalomra. Az elhunytat a lesújtott férjén kívül gyermekei: **Ilona** férj. **Geng Józsefné**, **Béla** és neje **Cserne Julia**, **Ákos** és neje **Soos Gizella**, **Dénes** és neje **Sztankovich Izabella**, **Jolán**, **Gabriella** és férje **Oppenheimer János**, **Zoltán**, **Zsuzsa**, **Irma** és férje **Zaparkanszky Árpád** és kiterjedt rokonság gyászolják.

Rainprecht Antal, **Hornig Károly** báró veszprémi püspök jószágkormányzója meghalt az István-utis szanatóriumban Budapesten. Az elhunyt nagy szerepet játszott Veszprémmegyének ügy köz-, mint gazdasági életében. Halála megészerte általános részvételet keltett. **Rainprecht Antal** régebben Tolnában tartózkodott, mint a tolnai uradalom felügyelője.

Beéri Balogh Erzsébet, verbói **Szluha Pál** volt felesége e hónap 11-én elhunyt Budapesten. Halála nyomán arról kezdtek suttogni az egész fővárosban, hogy orvosi lelketlenség áldozata. Ennek folytán az ügyészség a holttestet felboncoltatta. A boncolásról szóló jegyzőkönyvet a törvényszéki orvostani intézet beterjesztette az ügyészséghez.

Györe István kisszékelői jegyző folyó hó 13-án hirtelen elhunyt.

— **Lemondás.** A Bonyhád község képviselőtestülete által múlt hetekben megválasztott **Zipfel János** segédjegyző még állásának elfoglalása előtt lemondott.

— **Házavatás.** A szekszárd-újvárosi róm. társaskör folyó évi október hó 4-én szüreti mulatsággal és színelőadással egybekötött házavatási ünnepélyt rendez. A házavatási díszbeszédet **Mosgai Sándor** újvárosi plébános, egyleti elnök tartja.

— **Új szénkőneg raktár.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter Högyész község részére szénkőnegraktárt engedélyezett s annak bizományi kezelésével a községet bizta meg.

— **Szüreti mulatság.** A szekszárdi r. kath. olvasókör folyó hó 13-án szerpentin- és konfetti csatával egybekötött szüreti mulatságot rendezett. Délután 5 órakor. **Sugh István** öregbíró jól sikerült beszéddel nyitotta meg a mulatságot. **Laurentsits Gyula**, mint hegyközségi kisbíró végezte ügyesen kisbírói teendőit. Mivel az éjjel meglehetősen hűvös volt, a mulatságot a kör nagyertermében folytatták a késő reggeli órákig. Tiszta jövedelem a köralap javára 200 korona. Felülfizettek: **Mayer Antal** 1 kor. 40 fill., **Plank Gyula** 1 kor., **Janushech** 80 fill., **Seleznik Ferenc** **Mosgai Sándor**, **Revnayák János**, **R. K.**, **M. M.** 40—40 fill., dr. **Steiner Lajos** jegyét 2 koronával váltotta meg. Szőlőt ajándékoztak kosarakban: **Bóvári Lajos**, **Ujj János**, **Furuglyás József**, **Szulimán György**, **Pósta György**, **Ságy György**, **Steiner József**, **Vass István**, **Czirák Ferenc**, **Takács Ferenc**, **Takács János**, **Tekus Vilmos**, **Szakály József**, **Baka János**, **Fehér Ferenc**.

— **A szakcsi ifjúság** a szakcsi önk. tüzoltóegylet pénztára javára f. évi szept. hó 27-én **Nagy József** vendéglőjében szüreti mulatsággal egybekötött táncvigalmat rendez.

— **Vásárok.** A hétfői szekszárdi vásár kedvező időjárás mellett élénk forgalommal folyt le. Szarvasmarhát nagyobb számban Ausztria és Olaszország részére vásároltak. A hivatalos adatok szerint a felhajtott 1271 szarvasmarha közül elkelt

779, a felvezetett 984 ló közül azonban csak 176 talált vevőre. Sertéseket a fennálló zárlat miatt nem hoztak a vásárra. — A közelebbi bátaaszéki és paksi vásárt folyó hó 21-én, a tolnai kirakodó pótvasárt pedig 28-án tartják meg.

— **Paks község 1909. évi költségvetése.** Paks község e hó 16-án tárgyalta az 1909. évi költségvetést. Az összes bevétel 23,088 korona 75 fillér, az összes kiadás 91,974 korona 69 fillér, pénztári hiány 69,885 korona 94 fillér. Ezen hiány fedezésére az összes alapul vehető 72,993 korona 31 fillér állami adó után 83% községi pótdadó kivételével a költségvetést a képviselő-testület elfogadta.

— **Szövetségi közgyűlés.** A Patronáge Egyesületek Országos szövetsége, melynek megalakítását az 1907. évi szeptember hóban Pécsen megtartott orsz. rabsegélyző kongresszus határozta el, folyó évi október hóban tartja Budapesten alakuló közgyűlését, melyen a kongresszuson kiküldött bizottság által elkészített alapszabály tervezetet tárgyalják.

— **Végrehajtói vizsga.** Denkler Boldizsár paksi lakos a szekszárdi kir. törvényszéknél sikerrel letette a bírósági végrehajtói vizsgát.

— **Öngyilkosság.** E hó 11-én Törjék Gergely 65 éves bölcskei lakos családja viszály miatt egy forgópisztollyal agyonlőtte magát.

— **Tűz Bölcskén.** E hó 11-én éjjel B. Horváth János és Szőke János háza és a lakásukhoz tartozó melléképületek gyújtogatás következtében leégtek. A kár körülbelül 10000 korona, mely biztosítás révén némileg megtérül.

— **Sulyos baleset.** Hajdók Pál szentandrászi cseléd e hó 12-én hármassal ekével történt szántás közben, amint az ökröket megfordítani akarta, oly szerencsétlenül botlott meg az eke keretében, hogy az eke alá esett és az ekevas mindkét lábát sulyosan felhasította.

— **Megfult a pincében.** Ismét eggyel több áldozata van a forrásban levő mustnak. Özvegy **Bálint** Istvánné 41 éves szekszárdi lakos pincéjében 36 hl. must forrt, ami oly nagymennyiségű szénasavat fejlesztett, hogy a pincébe folyó hó 17-én, meggondolatlanul lement Bálintné megfojtotta. A mondott napon éjjeli 12 órakor hazatért, 16 éves Bálint Istvánnak feltűnt, hogy édesanyját ily későn nem találta otthon. Keresésére indult tehát és csakhamar megtalálta a pincében a földön fekvő. A segélykiáltásra a szomszédokból átszaladt Tolnai Pállal sikerült is neki, egy vaskampó segítségével a pincéből kihuzni, csak hogy akkor már semmi életjelt sem adott magáról. Valószínű, hogy még este lement a pincébe a borok megvizsgálása végett és akkor érte a szerencsétlenség. Az orvosrendőri vizsgálatot dr. **Komáromy** Gyula városi orvossal **Rácz** József alkapitány ejtette meg.

— **Vakmerő betörés.** Folyó hó 17-én virradóra két betörés történt Szekszárdon a város legélénkebb részén. **Hirschfeld** Ignácnak a Rákóczi uton, az Adler féle házban levő mézarszékebe az ajtó feltörése után és **Béki** Józsefnek a Szekszárd Szállóban levő cukrászdájába a nyitott kirakaton keresztül hatoltak be a tettesek s **Hirschfeldtől** 12 korona aprópénzt, a cukrászdából pedig 3 üveg pezsgőt loptak. A nyomozást a tettesek után **Stier** Béla csendőrmeister és **Kovács** István őrszervezővel **Rácz** József rendőralkapitány ejtette meg és pedig oly ügyesen, hogy a tetteseket **Vestergombi** József szolga és **Jahn** Márton mézáros személyében még az nap kiderítette, elfogta és az ügyészségnek átadta. A nyomozás során az is kiderült, hogy az előző éjjel **Tóth** Gyula pincéjéből 6 üveg bort loptak el. A Deliciából elemelt pezsgőből csak egy üveggel fogyasztottak el a betörők, kettőt **Vestergombi** a vendéglő trágadombjába rejtett el.

— **Gyilkossági kísérlet lakodalomban.** **Gelencsér** József nagykovács-pusztai gazdasági cseléd már a tavasz óta járt **Bálint** Istvánnak 14 éves Teréz nevű leányához. A leány eleinte szívesen vette a legény udvarlását, de az utóbbi időben elidegenedett tőle s szülei ki is tiltották házukból. Ez az eljárás nagyon elkésztette a legényt s elkésztetése a tetőfokra hágtat, mikor most vasárnap együtt volt a leánnyal, egy lakodalomban s azt táncra hívta, a leány nem vele, hanem egy másik legénnyel ment táncolni. **Gelencsér** e feletti bosszúságában haza ment, de a harag nem hagyta nyugodni. Éjjel után visszatért a lakodalmas házhoz s a leányt kihívta az udvarra. A leány azonban nem hajlott a legény kérésére, mire ez előkapta forgó pisztolyát és kétszer a leányra sütötte. Az egyik golyó **Bálint** Terézt a fején érte és sulyos sebet ütött rajta. A merénylő legény elmenekült.

— **Csendőrök és cigányok harca.** **Lakatos** Antal, **Horváth** Vince, **Horváth** Márton, **Horváth** Mária és **Lakatos** Jóska kőbor cigányokat, a kik folyó hó 6-án **Szabó** István és **Lénárd** József Gonozd pusztai lakosok pincéjét föltörték, s onnan többféle élelmi szert és bort loptak el, a tamási-i csendőrök **Kolma** Imre és **Ferencsik** György csendőrökből állott járőre f. hó 12-én, az Eledény pusztja melletti erdőben elfogta. Miután a cigányok több kocsival voltak, a felhőtteket a csendőrök meg akarták bilincselni, hogy így az egész karavánt Tamásiba kísérjék. Bilincselés közben azonban a cigányok a csendőröknek ellenszegültek, a kik aztán fegyverüket használták. **Lakatos** Antal és **Horváth** Vince a csendőrök golyóitól találva nyomban meghaltak, **Horváth** Mária lövés folytán sulyos, **Lakatos** Sándor 8 nap alatt gyógyuló sérüléseket szenvedtek. A csendőrség a fegyverhasználatról nyomban jelentést tett, s a csendőrhadbiroság részéről **Pridafka** József százados, hadbíró és **Mráz** Henrik szekszárdi csendőrfőhadnagy, a polgári bíróság részéről pedig **Faddy** János tamási kir. járásbíró albiró a helyszínére szálltak ki, az elhaltakat felboncoltatták, a sebesülteket pedig, miután azokat Tamásiban dr. **Freyler** Károly járási orvos első orvosi segélyben részesítette, a szekszárdi Ferenc kórházba szállították, ahova azok 15-én az esti vonattal érkeztek meg. Az áldott állapotban levő **Horváth** Máriát a golyó gyomra alatt érte, minek folytán mielőtt kórházba szállíthatták volna, utközben holt gyermeket szült. Ezek a cigányok valóságos rablóbandát képeztek, s Tamási vidéken állandóan a köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztetették. A tavasszal a csendőröknek szintén ellenszegültek s a csendőrök ellenük akkor is fegyverüket voltak kénytelenek használni. A sulyosan sérült leány 17-én éjjel a kórházban meghalt.

— **Csemegét és bort tűz elleni biztosításra** elfogad a Generali helybeli főgynöksége: **Sarkadi** Andor Szekszárd, Széchenyi utca 648.

— **Műkedvelői előadás.** A paksi „Iparos Olvasókör“ 1908 évi szeptember hó 19-én, az „Erzsébet Szálloda“ nagytermében, saját könyvtára javára, az iparos ifjuság szíves közreműködésével műkedvelői előadással egybekötött zártkörű táncestélyt rendez. Színe kerül: **Késey** János „Leszakasztott“ című népszínműve.

— **Gyilkos mezőr.** Id. **Meszlényi** József, Gindlicsalád községi, hegytelepi mezőr már évek óta haragosa volt **Kovács** Ferenc szintén ottani mezőrnöknek. A haragtól elvakult **Meszlényi**, f. hó 13-án este hasonnevű fiától kísérve és pisztolyokkal felfegyverkezve megjelent **Kovács** lakásánál, azt remélvén, hogy **Kovács** is ki fog menni az őrzésére bizott területre, s ott elesépelhetik. **Kovács** lakásához érve, ott hangos beszélgetést hallottak, s ezért nehogy sokáig kelljen várniok, id. **Meszlényi** két esővíz pisztolyából egyet lőtt. A lövés zajára **Kovács** Ferenc kiszaladt, káromlások közt keresve a lövöldözőt, s mikor azokat menekülni látta utánuk futott. Alig tett azonban 10—15 lépést, a két **Meszlényi** megfordult, s mikor **Kovács** közel ért hozzájuk, reá lőttek. A lövés oly szerencsétlenül talála **Kovács** Ferencet, hogy az ott nyomban holtan rogyott össze. A lövések zajára **Kovács** fia és felesége is a lövés irányában kifutottak, de a gyilkosok akkora már elmenekültek. Az áldozatot a törvényszék vizsgálóbírája felboncoltatta. A helyszínére f. hó 14-én dr. **Gyenes** József vizsgálóbíró, dr. **Kozacsek** József kir. ügyész és **Boda** Géza törvényszéki jegyző szálltak ki a vizsgálat megejtése végett, a boncolást dr. **Hangel** Ignác és dr. **Kramolin** Gyula törvényszéki orvosok végezték. A hidjapusztai csendőrség mindkét **Meszlényit** még 13-án éjjel elfogta, s folyó hó 15-én beszállította a szekszárdi kir. törvényszék fogházába.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a **Ferenc** József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferenc** József keserűvizet.

FOGORVOS KOVÁCS J.

12—12

vásártér-utcai műtermében hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szápadlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek. Fogtömés, foghuzás és fogtisztítás a legjobb módszer szerint eszközölteik. — Szegényeknek rendel d. e. 8—9-ig és d. u. 1—2-ig.

Tanító urak figyelmébe

ajánljuk a kir. tanfelügyelő úr által a gyermekek szeszes ital élvezete ügyében kiadott kimutatási nyomtatványokat. Kapható a Molnár-féle nyomda r.-t.-nál Szekszárdon.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Közgyűlés. A szekszárd-bátai ármentesítő és belvizszabályozó társulat f. évi október hó 24-én d. e. 9 órakor Szekszárdon, a Szegzárdi Takarékpénztár nagytermében dr. **Beöthy** Károly elnöklése alatt évi rendes közgyűlést tart. Targysorozat: 1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két ártéri képviselő kiküldése. 2. A társulati tisztviselők s altisztek fizetésének rendezését tárgyzó választmányi javaslat. 3. Az 1909. évi társulati költségeloirányzat tervezetének tárgyalása. 4. Társulati pénztáros jelentése a pénztár állásáról. 5. Esetleges indítványok.

BÍRÓSÁGI ÜGYEK.

Esküdtek kisorsolása.

A folyó év október havában a szekszárdi kir. törvényszéknél megtartandó esküdtszéki tárgyalásra a következő esküdtek lettek kisorsolva:

Rendes esküdtek: Dr. **Schvets** Antal Bonyhád, **Tikos** János Decs, **Haidekker** Károly, **Parragh** József Dunaszentgyörgy, **Bartal** Béla Fadd, **Fritsi** György Kakasd, **Blascok** Gyula Kajdacs, **Bun** Lajos Paks, **Nagy** István Sióágárd, **Börcsök** József, **Breboszky** Elemér, **Czéh** Antal, **Fejős** Károly, **Franek** János, **Gáli** Gyula, ifj. **Glancz** Miksa, **Hauk** Antal, **Haja** Béla, dr. **Horváth** Jenő, **Hradek** József, **Kunczer** János, ifj. **Müller** Ignác, dr. **Müller** Ferenc, **Oszoly** Károly és **Topler** József Szekszárd, dr. **Frühvirth** Jenő Tamási, **Fördös** Dezső Uzd.

Helyettes esküdtek: **Boday** Gusztáv, **Mayer** János, **Mayor** György, **Mészáros** Károly, **Méth** János Czéh, **Mirth** Gyula, **Ocskó** László, **Parragh** János Kovács, **Pekári** János ács, és **Wagner** Károly.

KÖZGAZDASÁG.

Rovatvezető: **Schneider** János.

Tejmunkástanfolyam. A kisbéri m. kir. tejmunkásképző iskola az 1908 évi november 1-én kezdődő egy éves tanfolyamára 8 (nyolc) ösztöndíjas tanuló fog felvenni. Jelentkezőknek bővebb felvilágosítást szívesen nyújt a tolnamegyei gazd. egyesület titkári hivatala.

Szerkesztői üzenetek.

K. O. Genéve. Köszönet. Jövő számban. **L. I.** Az elő emlék című szép vers kiszedve. Legközelebb. Nagyon köszönjük.

HIRDETÉSEK.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénőttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontos és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus ozikkok a legfinomabb művészekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tuzatunként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága. 51—52

Vendéglő és szálloda átalakítás Nagydorogon.

Tolnavármegye utazó közönségének szives tudomására hozom, hogy Nagydorogon a vásártéren, saját házamban levő vendéglőmet teljesen újonnan átalakítottam és kényelmes hálószobákkal láttam el.

A n. é. közönség szives támogatását kéri,

tisztelettel

Prack Péter

szállodás és vendéglős.

3-3

MINDEN nő, aki kísérletet tett, tovább is használja, ez igazolja a Valéria-örém páratlanságát. Nyilatkozataikat csak a jó izlés kedvéért nem tesszük közzé, amelyben nagyon is elismerték, hogy ez az egyedüli ártalmatlan arc- és kézapolószer

MINDENKI csak magát vádolhatja kopaszodásért, fejkorpásodásért, mert mindez nem létezővé válik ha a Garay-drogéria által előállított hajszesz idejekorán használja

ŐSZÜL A HAJA
őrizze meg leg-
alább külsőleg
ifjúságát Garay-
drogéria haj-
ifjítójával

AMATŐR
fényképezési cikkei-
met ajánlom eredeti
gyári áron. Raktáron
tartok gépet, filmet,
lemezt, stb.

FÉSŰ ÁRUK
hajtűk, bontó-, simító-
és oldalfésűk. Kefe-
áru: haj-, fog-, ruha-,
padló- és körömkefe

Kötszerek vatta, kötőgáza, pólyák,
herékötők, gummi haris-
nyák, has- és sérvkötők mérték után
készítettek, egyenestartók és egyéb or-
vosi és szülésznői hygienikus cikkek

Postai megbízásoknak is eleget
teszek és postafordultával szállítok

Garay-Drogéria Szekszárd

413 szám.

1908 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX-ik t.-cz. 102-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. ker. és váltó törvénytörvények 1908 évi 84108 és 85802 sz. végzése következtében, dr. Rózsa Kázmér budapesti ügyvéd által képviselt Bank és Pénzváltó r.-t. javára, % ellen, 3000 koronának, s jár. erejéig 1908 évi július hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1962 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és női ruhá-
nemük nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tanási-i kir. járásbíró 1908 évi V. I. 258/3 számú végzése folytán 3000 kor. tőkének 1908 évi január hó 1. és február hó 5-ig járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 188 K 26 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Dombóváron Vásárter-utca 90-es sz. alatt leendő megtartására 1908 évi szeptember hó 25-ik napjának d. u. fel 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX-ik t.-cz. 107 és 108-ik §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX-ik t.-cz. 120-ik §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tamásin, 1908 évi szeptember hó 11-én.

Soós Ferenc,
kir. jbir. végrehajtó.

354 szám.

1908 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szekszárdi kir. járásbíró 1908 évi 3117/P. számú végzése következtében dr. Geiner József pécsi ügyvéd által képviselt, dr. Leitner Nándor pécsi lakos javára, dr. Leitner Sándor kocsonyi plébános ellen 13939 K 05 fill. s jár. erejéig 1908 évi május hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 331 K 20 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: 5 szoba butor, képek, szőnyegek, függönyök, folyosó, konyha és kamarai berendezések, élelmickek, kukoric buza, tűzifa, hordók, szarvasmarhák, sertések, fedele hintó, és egyéb gazdasági eszközök nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tanási-i kir. járásbíró 1908 évi V. II. 156/2. számú végzése folytán 13939 K 05 fill. tőkekövetelés, ennek a lejáratok napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 134 K 71 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Kocsolán a plébániai hivatalnál leendő megtartására 1908 évi szeptember hó 22-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107 és 108-ik §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120-ik §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tamási, 1908 évi szeptember hó 8-án.

Soós Ferenc,
kir. bir. végrehajtó.

11325. szám.
1908.

Tolnavármegye alispánjától

Pályázati hirdetmény

Tolnavármegye árvaszékénél lemondás folytán megüresedett, évi 1300 korona fizetéssel egybekötött

közigazgatási gyakornoki állásra

pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy az 1883 évi I. t.-cz. 3. §-ában előirt minősítésüket igazoló bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket főispán urhoz címezve hozzám folyó évi október hó 2-áig annál inkább nyujtsák be, mert az elkészen beérkező folyamodványok figyelembe vételü nem fognak.

Szekszárd, 1908 évi szeptember hó 17-én.

Simontsits Elemér s. k.
alispán.

1200. szám.
1908.

Hirdetmény.

Dúzs község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező

községi korcsma épület

1908 évi október hó 4-én tartandó nyilvános árverésen 1909. évi január hó 1-től 3 évre bébe fog adatni.

Az árverési feltételek Hőgyészen a jegyzői irodában betekintheők.

Kelt Dúzson, 1908 évi szeptember 15-én.

Dúzs község előljárósága.

Fischl Lajos butor- és épület-asztalos, a „Pirntzer József és Fiai“ kereskedők házában dus raktárt tart a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Ideális arcz-eréme a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű
DIANA ARCZKENŐCS

szeptis, májfoltt és mindennemű arctisztátalanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon. 11-26

Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Figyelem!

Legpontosabban szállítok kiváló minőségű légszáraz kemény aprított tűzifát, métermázsánként 2 kor. 80 fillér. kilónként 3 fillér árban. Csépléshez tatabi brigét szén, porosz és salgótarjáni szén, valamint kerítés és lugoshoz tölgyfa oszlopok eladása.

Továbbá mindenfajta hasáb és dorong

tűzifa

jutányos árért kapható saját telopen, a vasuti állomás mellett.

Kívánatra a fát, ugyiszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 9-10

Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

WEYRAUCH

PADLÓFÉNYMÁZ

szagtalan és gyorsan száradó.

Ezen szagtalan máz a szobapadlóra és minden mázolható eszközre kitűnő, vízmentes és gyors száradása miatt nagyon kedvelt.

A mázolás ideje alatt szárad.

A festéktartalma máz a padlónak bármily színét teljesen fedi, míg a tiszta máz, melynek festéktartalma nincsen, egyedül a fényt adja a padlónak

Használati utasítás a festékes fény-mázzal.

Kapható 1 kgr.-ot tartalmazó üvegekben.

Linoleum

1 kilogrammos dobozokban.

Salamon Testvérek

fűszer, csemege, tea, rum, cognac, bor- és ásványvíz-kereskedésében

Szekszárd, br. Augusz-féle ház.

Egy 2½ lóerejű teljesen jó-
karban levő

BENZINMOTOR

eladó. Megtekinthető működésben a Molnár-féle nyomdai r.-t.-nál Szekszárdon.

Változatos és bő tartalommal jelenik meg az 1909. évre

Garay János Képes Naptára

Tolnavármegye címtárával.

Hirdetések felvételnek a Molnár-féle nyomdai részv.-társaságnál Szekszárdon.

Utolérhetetlenek a
**fiumei pörkölt
kávé-keverékek.**

A
fiumei kávé keverékek
mind zamatosak és
erőtjeljesek.

Egy próba elég, hogy
mindig vegyék.

Védjegy
Kapható kizárólag:

Salamon Testvérek

cégnél

Szekszárdon.

Csemegeszőlőt

válogatott fajokból, szállítunk 5 kilogrammos postakosárban, bérmentve minden postaállomásra 3 koronáért

SALAMON TESTVEREK

Szekszárd.

Értesítés.

Van szerencsém a nagy-
érdemű közönséget értesíteni, hogy

Szabóműhelyem

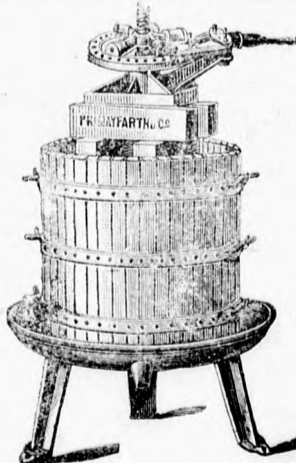
a mai naptól fogva zárva lesz és egyelőre semmiféle munkát nem vállalok addig, míg Budapesten a szabást, a legújabb divat szerint, el nem sajátítom, hogy azután a közeledő őszi évad alkalmából a nagyközönségnek újból rendelkezésére állhassak.

Szekszárd, 1908 szept. 4.

Kiváló tisztelettel:

König Károly

férfi szabó.

Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES“ kettős nyomószervezettel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlőmalmok, bogyózó-gépek

Teljesen fölszerelt

szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve

Lé-sajtólók, bogyó őrlők

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámzó és vágó gépek

Szabad. önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHONIA“ permetezőzők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegvecs permetezésére

S Z Ő L Ő - e k é k

gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntődéje és gőzhamorai által

BÉCS, II/1, Taborstrasse 71.

164

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Kitüntetve 600 arany, ezüst éremmel stb.

11-14

Képviselők és viszontárúsítók kerestetnek.

Bor- és mustmérők

Wagner-féle hordó pecsétnyomó akonához
pléh sablonok legolcsóbban beszerez-
hetők 5-5

SINGER MÓR

látszerész és vésnöknel

Szekszárd, Kaszinó-bazár épület.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, miszerint **Szek-szárdon, Széchenyi-utca 140. szám alatt** (volt Martin-Féle ház) a mai kornak megfelelő

butor üzletet

nyitottam.

Raktáron tartok legújabb divatu, szolid kidolgozású butorokat igen jutányos áron.

Egyben felhívom a nagyérdemű közönség szíves figyelmét ugyanazon házban levő **asztalos-műhelyemre**, hol minden igényeknek megfelelő modern butorok elkészítését bármely rajz után elfogadom.

Kívánatra tervekkel szívesen szolgálok.

Főtörekvésem olcsó árban jó minőségű butort szállítani.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, kérem szíves pártfogását.

124-908.

Kiváló tisztelettel

Laskó Károly

21-52

asztalos és butorraktáros.

Vásárjogbérbeadási hirdetemény.

A szekszárdi magyar tanulmány-alapítványi uradalmat Szekszárd város határában tartatni szokott országos- valamint a napi és heti vásárokon megillető helypénzszedési jogok 1909. évi január hó 1-től 1914. évi december hó 31-ig terjedő hat évre a szekszárdi m. kir. közalapítv. gazd. felügyelőségnél a **folyó évi szeptember hó 23-án** délelőtt 10 órakor kezdődő és írásbeli zárt ajánlatok benyújtásával összekötött nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adtnak.

Az országos vásári, valamint a napi és hetivásári helypénzszedési jogok külön bértárgyat képeznek és így azokra külön-külön nyújtandók be az egy koronás bélyeggel és 500—500 korona készpénz, vagy megfelelő értékű magyar állampapirból álló bánatpénzzel ellátott ajánlatok.

A szóbeli árverésen résztvevők az árverés megkezdése előtt szintén 500—500 korona bánatpénzt tartoznak letenni.

A részletes feltételek a délelőtti hivatalos órák alatt az alulírott hivatalnál megtekinthetők.

Szekszárdon, 1908 szeptember 7-én.

A m. kir. közalap. gazd. felügyelőség.

Száritott kőbányai hizósértés trágya

9-12

A legolcsóbb és leghatásosabb trágya a budapest—kőbányai trágyszáritógyár gyártmánya.

Kizárólagos képviselője
Tolnavármegye részére

SCHLOSS LAJOS SZEKSZÁRD.

Borsajtók

minden nagyságban kettős emeltyű-szerkezettel
(Mabill-rendszer).

Szőlőzuzók

3 nagyságban, nagy lendkerékkel, keverő-szerkezettel. Bogyózók.

Vetőgépek

legújabb tolókeres, nikkelezett szerkezetű, továbbá: darálók, konkolyválasztók, rosták, ekék, szecskavágók kézi- és járgányhajtásra.

Benzinmotorok malmok hajtására és ipari célokra.

Állandó nagy raktár az összes gazdasági gépekben. — **Kedvező fizetési feltételek.**

MÜLLER TESTVÉREK

varrógép és gazdasági gépek nagy raktára Szekszárd, Kaszinó-bazár épület.

99-908

26-52